

گذری بر دنیای انیمیشن

صنعت انیمیشن سازی و قدرت تأثیرگذاری آن بر نسل آینده

همچنین در این شماره می خوانید:

هشدار برای ضربان نامنظم تولید

سربازی، مسئله اجتماعی

ده سال قدمت رتبه بندی و نافرjami

درهم تنیدگی روابط اوکراین و روسیه

بحران همچنان باقیست...

تیرهای نامرئی رسانه

فجر انقلاب اسلامی

فهرست مطالب

فرهنگی

۱. بحران همچنان باقیست...

صفحه ۱۲

۲. تیرهای نامرئی رسانه

صفحه ۱۴

۳. گذری بر دنیای انیمیشن

صفحه ۱۶

۳. فجر انقلاب اسلامی

صفحه ۱۸

سیاسی

۱. ده سال قدمت رتبه‌بندی و نافرجامی

صفحه ۴

۲. درهم‌تنیدگی روابط اوکراین و روسیه

صفحه ۶

۳. سربازی، مسئله اجتماعی

صفحه ۸

۴. هشدار برای ضربان نامنظم تولید

صفحه ۱۰

نکته:

جهت مشاهده هر یادداشت می‌توانید با ضربه زدن

روی هر شماره صفحه که زیر عنوان‌ها آمده، به

یادداشت مدنظر منتقل شوید.

بیت

گاهنامه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دغدغه

سال سوم | شماره ۱۶ اسفندماه ۱۴۰۰

انجمن اسلامی دانشجویان مستقل

دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

صاحب امتیاز:

انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

مدیرمسئول و صفحه‌آرا:

محمدامین برغمندی

سردبیر:

محمدحسین نیکبخت

ویراستار و جانشین سردبیر:

حنانه سادات مطلبی

هئیت تحریریه:

زهرا عالی‌حسینی، فاطمه قاسمی، محمدحسین طهماسبی،

آتنا فولادوند، الهام خودکار قمی، فاطمه صادقی،

زهرا شهیدی، امیررضا سلطانعلیان

جهت مشاهده دیگر نشریات و فعالیت‌های انجمن بر روی نمادهای زیر ضربه بزنید

ده سال قدمت رتبه‌بندی و نافرجامی

فرصت سوزی در اجرای این طرح و سایر طرح‌ها منجر به قربانی شدن شهروندان می‌شود

زهرا عالی حسینی
عضو فعال دانشکده

امام(ره) فرمودند «**معلمی شغل انبیا است**» آموزگاری شغل شریفی است و به دلیل اینکه نسل آینده کشور را پرورش می‌دهد، در جامعه از جایگاه مهمی برخوردار است.

در سال‌های گذشته تلاش‌های بسیاری برای احقاق حق معلمان شده است؛ حقی که زودتر از این‌ها باید به آن توجه می‌شد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰ در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به طرح رتبه‌بندی معلمان اشاره و آن را تصویب می‌کند. این طرح پس از دو سال به مجلس دولت دهم ارائه شد. مجلس پس از یک سال، کلیاتی درباره رتبه‌بندی معلمان اعلام می‌کند. در شهریور ۱۳۹۴ ضوابط رتبه‌بندی حرفه‌ای در شورای توسعه و مدیریت تصویب گردید. همان سال اولین مرحله رتبه‌بندی اجرا شد. البته اجرایی که فقط شامل ۱۰ درصد از طرح بود. بر اساس وعده‌ی مسئولان، این طرح باید در سال ۹۶ اجرایی می‌شد اما این‌چنین نشد و ادامه راه به دولت بعد و مجلس جدید واگذار گردید.

بودجه در ناکجا آباد

در بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۱۳۹۷ حدود ۳۵ هزار میلیارد برای آموزش و پرورش در نظر گرفته شد؛ اما طرح در آن سال هم اجرایی نشد. با وجود برنامه‌ریزی و تخصیص بودجه‌های مختلف، این طرح همچنان در راه انتقال بین دولت، مجلس، وزیر و بودجه بود و دولت دوازدهم هم موفق به اجرایی کردن درست این طرح نشد. البته در این میان می‌توان

دغدغه‌مند نبودن مسئولان را دید، مسئولانی که طی ۴ سال کاری خود به‌جای حل مسئله، بیشتر درگیر کاغذبازی، نقادی و عوام‌فریبی بودند.

حق گرفتنی است!

معلمان سراسر کشور طی چندین سال گذشته به نحوه‌های مختلف اعتراض‌های خود را اعلام کردند. این اعتراضات طی ماه‌های گذشته منسجم‌تر و شدیدتر شد. در کنار این اعتراضات، کارشناسان و افراد مختلفی نظر خود را درباره این مسئله بیان کردند. به‌عنوان مثال گفته‌اند: «این طرح ناظری بر کیفیت آموزشی و تلاش برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پرورش»

رحمانی عضو کمیسیون برنامه و بودجه در رابطه با این طرح گفت: «شاید رتبه‌بندی معلمان نتواند صد در صد خواسته‌های فرهنگیان زحمت‌کش را برآورده کند، اما با اجرای این قانون بخش عمده‌ای از مطالبات این قشر برآورده خواهد شد.»

مجلس جدید، وعده جدید

در ادامه اعتراضات و برنامه‌های دولت، نامزدهای تصدی پست وزارت آموزش و پرورش از قطعی شدن رتبه‌بندی سخن می‌گفتند و میراث دار وعده دادن درباره رتبه‌بندی معلمان از وزرای پیشین بودند.

سرانجام در آذرماه مجلس با این لایحه موافقت کرد و به شورای نگهبان ارسال شد. در یکی از آخرین جلسات مربوط به رفع عیب و تصویب

بعضی از بندهای مالی که حضور وزیر آموزش و پرورش ضروری بود، با وجود دعوت از ایشان، وزیر حضور پیدا نکردند. کمیسیون آموزش مجلس اعلام کرده است که این رفتار وزیر آموزش و پرورش نشان‌دهنده آن است که به این موضوع اهمیت نمی‌دهد و اگر این رویه ادامه پیدا کند، در پی استیضاح ایشان خواهیم بود.

رئیس مجلس بیان کرده است که سران قوا متعهد شده‌اند تا در سال تحصیلی آینده، این طرح اجرایی شود و اظهار کرده‌اند که تا به امروز در مجلس جدید برای این طرح تلاش‌های فراوانی شده است. بعضی از نمایندگان مجلس هم با اظهار امیدواری اعلام کردند که این طرح تا پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۰ نهایی و تصویب می‌شود، ولی اگر این وعده مانند وعده‌های قبلی باشد، نهایتی جز بی‌اعتماد شدن بیشتر جامعه و مردم به مجلس ندارد.

صراط راست یا کژ

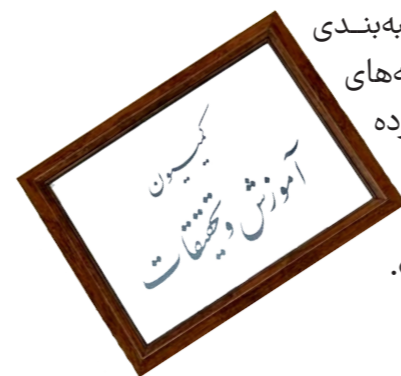
این لایحه مخالفان و موافقان دارد. دلایل مثبت آن را بیان کردیم اما نظر مخالفان بر این است که اجرای لایحه مصوب مجلس با این وضعیت، ممکن است در کوتاه‌مدت موجب رضایت‌مندی نسبی گروهی از معلمان با سابقه شغلی کمتر شود، ولی در بلندمدت الزاماً به افزایش انگیزه‌های خودارتقایی همان گروه هم منجر نخواهد شد. با توجه به دیدگاه و گفته منتقدین و مخالفان شاید این طرح سرانجامش افزایش حقوق و رضایت نسبی معلمان از وضعیتشان باشد اما دارای

اشکالات و نقص‌های قابل‌توجهی است که بیشتر پیامد آن را در برهم خوردن عدالت اجتماعی می‌توان دید. طرحی که شاید صرفاً یک رویکرد ظاهری و پوپولیستی دارد؛ هنگامی که این طرح اجرا شود قسمتی از خواسته و حق معلمان را پوشش می‌دهد ولی شامل بقیه حقوقشان نمی‌شود.

اخیراً شورای نگهبان برخی ایرادات

این طرح را به مجلس منعکس کرده و خواستار اصلاح و رفع ابهام از مصوبه برای اظهارنظر شورا شده است. از جمله ابهامات طرح می‌توان به این اشاره کرد که در ماده ۴ این طرح اولویت‌بندی شاخص‌هایی که در اعمال رتبه‌بندی مهم هستند مشخص نشده است؛ درحالی‌که این امر در مصوبه‌ای که موضوع آن رتبه‌بندی است از اهمیت بسزایی برخوردار است! علاوه بر آن در ماده ۷ این طرح موضوعی است که از نظر شورای نگهبان مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شده است. حال سؤالی که پیش می‌آید این است که آیا دولت و مجلس با شرایط لایحه نویسی و تصویب قانون آشنایی ندارند؟ مرکز پژوهش‌های مجلس، مرکز مطالعات استراتژیک ریاست جمهوری و پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش چه نقشی در تدوین و تصویب این قانون ایفا کردند؟ اعتباراتی که از بودجه عمومی و مالیات اخذ شده از مردم صرف این مراکز علمی و پژوهشی می‌شود چه سودمندی داشته است؟

با توجه به برنامه‌های مجلس انتظار می‌رود به‌زودی تکلیف این لایحه مشخص شود. البته به‌زودی برای دولت جدید، نه لایحه‌ای که ۱۰ سال است در دست نمایندگان ملت است و هر دوره به دلایل مختلف معلق می‌ماند. مردم قربانی این فرصت سوزی‌ها هستند.

درهم‌تنیدگی روابط اوکراین و روسیه

نگاهی اجمالی بر بحران اوکراین و پیامدهایی که به همراه دارد

فاطمه قاسمی
عضو فعال دانشکده

اوکراین ریشه در تقابل روسیه و آمریکا در این کشور دارد. این بحران در انقلاب نارنجی، آبی و بحران سال ۲۰۱۴ و با اعتراض‌های خیابانی نسبت به عدم امضا توافقنامه تجارت آزاد با اتحادیه اروپا آغاز شد و به انقلاب میدان و سقوط دولت ویکتور یانوکوویچ منجر گردید. کشور اوکراین با داشتن موقعیت خاص ژئوپلیتیکی در سیاست خارجی روسیه و آمریکا جایگاه ویژه‌ای دارد. بحران اوکراین بعد از جنگ سرد، جدی‌ترین بحث و تنش میان روسیه و غرب شمرده می‌شود. این بحران در سال ۲۰۱۴ ابتدا یک مسئله داخلی بود اما با توجه به موقعیت راهبردی آن و توجه قدرت‌های جهانی، به چالش بین‌المللی تبدیل شد. دامنه پیامدهای بحران اوکراین از اروپای شرقی فراتر رفته است و کشورهای مثل ایران که در روابط با روسیه و غرب جایگاه مهمی دارند هم تحت تأثیر این رقابت‌ها قرار می‌گیرند.

در سر روسیه و اوکراین چه می‌گذرد؟

اوکراین به دنبال پیوستن به ناتو است؛ موضوعی که با مخالفت جدی روسیه همراه بوده و به کرات بیان کرده که گسترش ناتو در مرزهای شرقی را نمی‌پذیرد. اقداماتی که ناتو در نزدیکی مرز روسیه و کشورهای همسایه آن انجام می‌دهد از دغدغه‌های اصلی روسیه است و مسکو خواستار پایان دادن به پیشروی و عدم افزایش زیرساخت‌ها و توانمندی‌های ناتو در شرق اروپا است. همچنین پیوستن اوکراین

و گرجستان به ناتو، جزو خط قرمز روسیه محسوب می‌شود.

هدف اصلی روسیه در بحران اوکراین رویارویی با تهدیدهای ناتو و آمریکا است؛ زیرا حکومت آن‌ها در این منطقه، تهدیدی برای منافع امنیتی روسیه است. مسئله‌ای که غرب از آن سوءاستفاده می‌کند این است که با قرار دادن اوکراین به‌عنوان دستاویز، تلاش می‌کند تا به چیزی که برای آن برنامه‌ریزی کرده است، یعنی قرار دادن زیرساخت‌ها و تسلیحات خود در نزدیکی مرز روسیه برسد. در هفته‌های اخیر، زمزمه‌هایی از جنگ میان روسیه و اوکراین به گوش می‌رسد و بیشترین توجه و بازخورد از طرف کشورهای مختلف به این موضوع اختصاص دارد. روسیه در ابتدا به دنبال مذاکره بود و خواسته‌های امنیتی خود را که همان عدم گسترش ناتو در شرق و عدم عضویت اوکراین در آن بود، در ۱۷ دسامبر ۲۰۲۱ به واشنگتن و ناتو ارائه کرد، ولی با بی‌توجهی آن‌ها مواجه شد. با این وجود، مسکو بر این موضع پافشاری می‌کند که ما در تدارک جنگ نیستیم. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه در زمانی گفته بود: «اگر این موضوع وابسته به رویکرد روسیه باشد، جنگی رخ نخواهد داد. ما خواهان جنگ نیستیم؛ اما به پایمال شدن منافع اصلی خود نیز اجازه نخواهیم داد.» در راستای تمایل مسکو به مذاکره، انتظار می‌رود باینکه تلاش‌ها برای کم کردن تنش میان روسیه و اوکراین آغاز شده است؛ روسیه و آمریکا با هم به مذاکره بنشینند. ولی این سخن هشدار است برای اینکه

اگر مذاکرات به نفع روسیه نباشد، مسکو ترس از جنگ نخواهد داشت. پیش‌بینی می‌شود که اگر جنگی صورت بگیرد، بعید است که آمریکا از اوکراین دفاع کند و با روسیه وارد درگیری نظامی شود. آن‌ها فقط به این نکته اشاره کرده‌اند که اوکراین را به تسلیحات نظامی مجهز می‌کنیم. در این بین، چین اعلام بی‌طرفی کرده است ولی از کمک‌های اقتصادی خود به روسیه دریغ نخواهد کرد. از جمله مشکلاتی که احتمالاً با شروع جنگ برای روسیه اتفاق می‌افتد، قطع گاز اروپا و تحریم روسیه است. همچنین در سطح بالاتر، امکان استقرار تسلیحات هسته‌ای آمریکا در اروپا و آسیا خواهد بود.

تأثیر این بحران بر روابط با ایران

حمله روسیه به اوکراین موجب اعمال تحریم‌های گسترده کشورهای غربی بر روسیه می‌شود و این امر موجب اتحاد او با ایران خواهد شد و می‌تواند مزایای زیادی برای ایران به همراه داشته باشد. در بین کشورها هر دولتی که بخواهد با ایران همکاری کند، با استقبال ایران روبه‌رو می‌شود. تقویت روابط هرچه بیشتر ایران و روسیه توسط روسای جمهور دو کشور و سفر آقای رئیسی به مسکو تأثیراتی را در پی دارد. امروزه بین ایران و روسیه همکاری‌هایی در سطح دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی وجود دارد. تقویت روابط بین سطوح باعث رونق اقتصاد دو کشور و تقویت امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی می‌شود. ایران به دنبال تعامل حداکثری با همه کشورهای جهان است و هدف این همکاری را منافع متقابل ملت‌ها و به وجود آمدن یک

جامعه جهانی و متمدن می‌داند. روسیه به دنبال موفقیت در مذاکرات هسته‌ای وین است. او از درخواست‌های ایران مانند ضرورت ارائه تضمین آمریکا به ایران برای نقض نکردن توافق برجام در دولت‌های آینده پشتیبانی کرد. قراردادهایی که بین ایران با روسیه و چین پیوند خورده، باعث ناراحتی کشورهای منطقه از جمله عربستان و امارات بوده است. اگر بحران اوکراین اوج بگیرد توسعه روابط ایران و روسیه با سرعتی شگفت همراه خواهد بود. اگرچه روسیه نقش اساسی در مذاکرات هسته‌ای با ایران دارد اما شدید شدن تنش‌های اخیر اوکراین باعث کم‌کاری روسیه در احیای برجام در وین شده است. همچنین روسیه نسبت به هسته‌ای شدن ایران در بعد تسلیحاتی حساس است اما در مورد این موضوع با اهداف و روش‌های غرب مشترک نیست. روسیه در مذاکرات پیگیر رفع تحریم‌های ایران بوده و در مواقع لازم نقش میانجی‌گری را ایفا کرده است.

“ ”

هدف اصلی روسیه در

بحران اوکراین رویارویی با

تهدیدهای ناتو و آمریکا

است؛ زیرا حکومت آن‌ها

در این منطقه، تهدیدی برای

منافع امنیتی روسیه است.

در تضاد است و ما را به جای نزدیک کردن از این آرمان، دور می‌کند.

راهکارهای دفعتاً و عجلانه

قطعاً در این مورد باید بسیار تأکید شود که هدفمندی و سودمندی نظام‌وظیفه اجباری باید بررسی شود؛ چیزی که در ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی بسیار کم‌تر شاهد آن بودیم به‌گونه‌ای که صرفاً با محدود کردن قوانین و مصوبه‌ها به خرید کسری و یا معافیت آن بسنده کرده‌اند. مثلاً یک‌هفته‌ای تصمیم گرفته می‌شود که در کمیسیون تلفیق این مصوبه بیاید که خدمت سربازی قابل خریداری شد! این حرکت‌ها هم باعث بالا رفتن انتظار کاذب در سطح جامعه می‌شود و هم مطالبات اجتماعی بی‌نتیجه را به دنبال دارد.

در حال حاضر صرفاً ۲۸ کشور جهان سربازی اجباری دارند و فقط ۱۸ کشور مدت خدمت سربازی بالا ۲ سال دارند، چیزی که باید بیشتر موردتوجه قرار گیرد نظامی نوین برای افزایش قدرت نظامی و دفاعی کشور است تا فشار به‌گونه‌ای از روی جوانان برداشته شود؛ البته در طول این سال‌ها طرح‌های مناسبی هم تصویب شده‌اند؛ مانند معافیت مشمولین دارای بیش از ۳ فرزند لیکن نمی‌توان گفت که کافی بوده‌اند. به‌زعم کارشناسان و سیاست‌گذاران در حال حاضر که نیروهای غیرانسانی مانند پدافندهای نظامی و... در امنیت کشور نقش پررنگ‌تری پیدا کرده و شاید خلأ سرباز کمتر احساس شود و به دلیل بار مالی زیاد اعزام، مستمری دادن سربازان و ارائه خدمات جاری که میانگین برای هر سرباز ماهانه ۵ الی ۷ میلیون تومان هزینه می‌شود؛ بهتر است به جای

سربازی، مسئله اجتماعی

مسئله سربازی با راهکارهای عجولانه مغفول واقع شده است

محمدحسین طهماسبی

عضو فعال دانشکده

به تعویق انداختن و دیر اعزام شدن، به تحصیل ادامه می‌دهند.

از دیگر مشکلات مهمی که ایجاد می‌شود، به تعویق انداختن ازدواج است؛ زیرا با توجه به سبک و نوع نگرش برخی خانواده‌های ایرانی یکی از شرایط ازدواج تعیین وضعیت نظام‌وظیفه و خدمت سربازی است که با توجه به تعویق انداختن آن توسط جوانان افزایش سن ازدواج رخ می‌دهد.

از دیگر مشکلات اساسی که شکل می‌گیرد این است که جوان برای انجام بسیاری از کارهای اجتماعی نیازمند داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت است که این مورد حتی در مسئله اشتغال نیز بسیار تأثیرگذار خواهد بود. شاید سربازی به شکل مستقیم مانع ازدواج نباشد اما اثرگذاری آن بر دیگر موارد بسیار زیاد است.

طرح خرید سربازی مجلس، بی‌عدالتی اجتماعی

کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی در طرحی اعلام کرد که در آن قیمت خرید سربازی در سال ۱۴۰۰ برای افراد داری مدرک دیپلم و کمتر از آن مبلغ ۲۵۰ میلیون، کارشناسی و کارشناسی ارشد ۴۰۰ میلیون و مدرک دکتری ۶۰۰ میلیون تومان است! واضح است که اساسی‌ترین نقد که بر این طرح صورت می‌گیرد این است خدمت فقط و صرفاً برای طبقه متمکن جامعه قابل خریداریست و برای تمامی اقشار و طبقات جامعه پابرجاست. این طرح به‌صورت واضح با ارزشی به نام عدالت اجتماعی

مسئله سربازی سالیان سال است که تبدیل به یک دغدغه و حتی می‌توان گفت یک مانع بسیار مهم برای جوانان کشور شده است به‌طوری‌که بسیاری از جوانان از خدمت ترس و واهمه دارند و آن را به‌عنوان یک چالش جدی می‌بینند. این نگرانی از خدمت تعداد زیادی از آنان را به اقدامات غیرقانونی برای سرباززدن از این امر وا می‌دارد.

نگاهی گذرا به تاریخچه سربازی

برای نخستین بار، لایحه خدمت اجباری نظام‌وظیفه در سال ۱۳۰۳ توسط رضاشاه به مجلس شورای ملی چهارم تقدیم شد و قانون نظام‌وظیفه اجباری به تصویب رسید. اساس و غایت خدمت سربازی در ایران تأمین نیاز نظامی و افزایش قدرت دفاعی کشور است. موافقان سربازی اجباری به ساخته شدن جوان و به‌اصطلاح مرد بار آمدن آن اشاره می‌کنند، اما این مورد دیگر نمی‌تواند کارکرد صحیحی داشته باشد، زیرا رنج دادن و سختی فیزیکی با توجه به دنیای امروز و پیشرفت فناوری عملاً نمی‌تواند مثمر ثمر واقع شود.

سربازی، یک مانع و مشکل بزرگ اجتماعی

همان‌طور که در موارد فوق ذکر شد، جوانان برای فراغت و عدم انجام خدمت سربازی به انجام راه‌حل‌های کوتاه‌مدت برای به تعویق انداختن آن رو می‌آورند که واضح‌ترین آن ادامه تحصیل است؛ درحالی‌که شاید بسیاری از مشمولین به خدمت علاقه‌ای به ادامه تحصیل ندارند ولی صرفاً به علت

اینکه رویکرد سلبی اتخاذ شود، از رویکردهای ایجابی و تشویقی استفاده شود. مثلاً به‌مانند چند کشور اروپایی، خود خدمت سربازی به‌عنوان یک اشتغال دیده شود و مزایای خودش را داشته باشد تا جوانانی که ادامه تحصیل نمی‌دهند و بیکار هستند با رغبت به خدمت سربازی بروند. از نگاهی دیگر می‌توان گفت در حال حاضر جنگ و حرکت‌های ضد امنیتی کشورهای دشمن بیشتر در حوزه اقتصادی است و ما به سربازانی نیازمندیم که امنیت اقتصادی ایجاد کنند؛ فلذا ضروری است در راستای حرفه‌ای کردن خدمت سربازی این بخش موردتوجه قرار بگیرد. این حجم از جوان در

جستجوی کار و سربازی نرفته

در صورت ارائه و اجرای

راهکارهای زیربنایی،

خیلی راحت می‌توانند

از طریق خدمت سربازی

حرفه‌ای مشغول کار

شده و در آینده خود

کارآفرین و اشتغال‌زا

باشند.

درهرصورت مجلس شورای اسلامی و یا نهادهای تأثیرگذار در این مورد بایستی بیشتر، اصولی‌تر و

دقیق‌تر به این مورد بپردازند و با در نظر

گرفتن مواردی که ذکر شد به اصلاح این

شکل از خدمت بپردازند

تا هم بیشتر و مفیدتر

باشد وهم اندکی از

دغدغه‌های جوانان

کاسته شود.

“ ”

این حرکت‌ها هم باعث

بالا رفتن انتظار کاذب در

سطح جامعه می‌شود و هم

مطالبات اجتماعی بی‌نتیجه

را به دنبال دارد.

پشتیبانی‌های ایجادشده و بایدهای اجرایی

رونق فعالیت و چرخش تولید نیازی اساسی است که کشور را از جنگ اقتصادی نجات می‌دهد؛ اما تاکنون کدام مسئول توانسته این بستر را به بهترین نحو محیا کند؟ آیا دریافت مجوزهای اشتغال با آسان‌سازی و تمهیدات همراه بوده؟ آیا دستی اراده بر حمایت از دستان زحمت‌کش تولیدکننده کرده؟ آیا سرمایه‌گذار احساس امنیت سرمایه‌گذاری به خاطر ثبات اقتصاد دارد؟ آیا شاهد کاهش مقررات دست و پاگیر تولید برای حمایت بیشتر از تولیدکنندگان خواهیم بود؟ جهش تولید حاصل همین اقدامات است که تأکید مدت‌دار رهبر انقلاب بوده و باز شدن گره تحریم‌ها از همین نقطه اتفاق می‌افتد. آیین‌نامه اجرایی "ایجاد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید" با هدف حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی و کمک به تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های نیمه‌تمام، تأمین مالی، تعیین تکلیف بدهی‌های معوق و همچنین رفع مشکلات مرتبط با محیط‌زیست، منابع طبیعی، معادن و رفع موانع صادراتی، از سال ۹۸ وضع شده است که کارکرد این پشتیبانی‌ها باید بسیار پررنگ‌تر ظاهر شود و این مستلزم اجرای نظارت و ورود بسیار جدی به پیگیری است. از دولت محترم و دغدغه‌مند وقت انتظار می‌رود با احیای آیین‌نامه‌ها و ایجاد تسهیلات بی‌بدیل و بی‌مانند در قیاس با سال‌های قبل، بسیار مصمم به حمایت از تولید و افزایش صادرات ورود کند. امیداست هرچه سریع‌تر گامی مهم در جهت چرخاندن چرخ تولیدی و فرصت‌سازی برای حل مسائل اجتماعی بردارد. چراکه رونق تولید بر ازدواج جوانان، افزایش سرمایه اجتماعی، اشتغال جوانان و جلوگیری از مهاجرت آن‌ها تأثیر دارد و در تقویت روحیه اجتماعی و توسعه اجتماعی حرف اول را می‌زند.

هزار تن کالای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران عبور کرده است که نسبت به دی‌ماه سال قبل ۶۱ درصد بیشتر شده است. قاچاق کالا به قدری توان ضربه به تولیدکننده را دارد که رهبر انقلاب با اشاره به مبارزه قاطع و بی‌رحمانه با قاچاق فرمودند: «حتی جنس لوکس قاچاق را بیندازید زیر دستگاه خردکننده و خردش کنید» البته تأکید ایشان بر مخالفت کلی با استفاده از شرکت‌های خارجی نیست؛ بلکه ایشان معتقدند شرکت‌های دانش‌بنیان کارآمد داخلی می‌توانند نیازهای ما را در صنایع بزرگ همچون نفت برآورده کنند بنابراین نباید تصور شود که ارتقای فناوری در صنایع گوناگون فقط منوط به حضور شرکت‌های خارجی است. در کنار این‌ها منتظر رفع تحریم ماندن برای رونق گرفتن تولید، یادآور مفهوم شرطی نکردن فعالیت‌های اقتصادی موردنظر رهبر است. شروط و موانعی که مسئولین امر، خواسته و ناخواسته بر ایجاد آنان نقش اصلی دارند. در بیشتر موارد تولیدکننده باید از چند دستگاه مجوز بگیرد و همین فرایند طولانی موجب می‌شود سرمایه‌گذار رغبتی به ادامه کار نداشته باشد و به‌جای سرمایه‌گذاری در بخش تولید به حوزه‌های دیگری مثل خرید و فروش ملک ورود کند. علاوه بر این‌ها مقررات غیرضروری باعث صدورهزاروپانصد بخشنامه از سال ۹۷ تا ۱۴۰۰ فقط درباره مسائل گمرکی شده است.

هشدار برای ضربان نامنظم تولید

تولید در توسعه اجتماعی حرف اول را می‌زند ولی اکنون با معضلاتی همراه است

آتنا فولادوند

عضو فعال دانشکده

جلب کند. رهبر انقلاب با دخالت مسئولین دولت و دستگاه‌های دولتی در فعالیت‌های اقتصادی موافق نیستند، اما با هدایت، نظارت و کمک آنان موافق‌اند. با این وجود بهتر است مسئولان کشور با تکیه بر این تأکید رهبری، تلاش کنند از طرفی جلوی قاچاق گسترده این محصولات را بگیرند و از سوی دیگر اجازه ندهند بازاری انحصاری برای برخی محصولات داخلی ایجاد شود تا سرنوشت شرکت‌های لوازم‌خانگی داخلی مانند شرکت‌های خودروسازی نشود که بدون داشتن رقیبی جدی، محصولاتی بی‌کیفیت و با قیمت بالا را به مردم تحویل دهند.

موانعی که ایجاد کرده‌ایم

مقام معظم رهبری همواره به غنی بودن کشور ما اشاره دارند. همان‌طور که هر موقع به جوانان اعتماد شد، از واکنش کرونا گرفته تا موشک نقطه‌زن، آنان خوش درخشیدند؛ باید در دانش بنیان شدن صنایع بزرگ همچون کشاورزی نیز به متخصص داخل میدان داد. میزان واردات نسبت به صادرات، در وضعیت مطلوبی نیست. علی‌رغم رشد ۱۸ درصدی کالاهای صادراتی نسبت به سال قبل، در دی‌ماه امسال یک‌میلیون و ۷۰

کشور همچنان در حال جنگ اقتصادی و تحمل بهبود یافتن زخم‌های کهنه‌ایست که مدت‌ها از تحریم و سوء مدیریت درد می‌کشند. این درد مخصوص‌تر بر طیف کم‌درآمد مردم و کارگران زحمت‌کش خط تولید واردشده و پیامدهای مختلف ضعف اقتصادی را به جامعه می‌فروشد. صحبت از مجاهدان تولیدکننده‌ای است که تا به حال تسلیم نشده و در حال تلاش برای راه‌اندازی چرخ تولیدند، اما مدیریت غلط باعث به ثمر نرسیدن فعالیت‌هایشان شده است.

خیانت به حمایت

نهم مهر بود که نامه منع واردات از دو شرکت لوازم‌خانگی کره جنوبی با تأکید رهبر انقلاب و دستور رئیس‌جمهور منتشر شد. این درخواست تولیدکنندگان کالاهای داخلی در حالی صورت گرفت که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در سال‌های اخیر با تأکید ویژه بر حمایت از تولید داخل و دست‌نرخ کارگر ایرانی، بر ممنوعیت واردات کالاهایی که نمونه‌های مشابه داخلی دارند تأکید کرده بودند؛ اما در این بین شاهد گران شدن محصولات کارخانه‌هایی بودیم که در زمینه‌ی عدم واردات، مورد حمایت قرار گرفته بودند. رهبر معظم انقلاب از دوستانی که مسئولان کالاها و لوازم‌خانگی هستند و با وجود این حمایت بعضی از اقلام را دو برابر ارتقای قیمت داده‌اند گلایه‌مندند. اگر کیفیت را بالا نبریم، چطور انتظار فتح بازارهای خارجی را داریم؟ کیفیت خیلی مؤثر است. از مصداق‌های تولیدی‌هایی که بر این اساس عمل کرده بودند، می‌توان به خودروسازانی که ۸۰ هزار خودروی دپو شده را بعد از گرانی ۱۸ درصدی ترخیص کردند، اشاره کرد. این صنعت پس از سال‌ها حمایت هنوز نتوانسته رضایت مشتری را

بحران همچنان باقیست...

نگاهی اجمالی بر روند جمعیتی ایران، از انقلاب تا کنون

الهام خودکار قمی

دبیر سیاسی دانشکده

مسئله جمعیت همواره سیاست‌گذاری کشورها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، چراکه پیش‌بینی نیازمندی‌های جامعه مبتنی بر آن است. در این راستا کشورها همواره درصد اتخاذ سیاست‌های جمعیتی گوناگون هستند. در ایران نیز، همواره تحولات جمعیتی مورد ارزیابی قرار گرفته و سیاست‌های متفاوتی اتخاذ شده است.

رویکردهای جمعیتی پس از انقلاب اسلامی

رشد جمعیت در ایران پس از انقلاب اسلامی به صورتی افزایش یافت که در دهه ۱۳۶۵-۱۳۵۵ به رشد حدود ۴ درصدی رسید. سنگینی بار افزایش جمعیت و تأمین نیازهای مختلف جمعیت، سبب شد سیاست‌های کنترل جمعیت در دستور کار قرار گیرد؛ البته این سیاست‌گذاری به دلیل آمار اشتباه و مهار نشدن آن پس از رسیدن به آمار مطلوب، باعث کاهش بیش‌ازحد جمعیت شد.

در سال ۱۳۸۹ با اعلام سیاست تشویق مولید، بحث‌های زیادی در خصوص افزایش یا کاهش جمعیت مطرح شد. رهبری نیز، در سال ۱۳۸۸ بیان دیدگاه‌های جمعیتی را آغاز کردند و در مردادماه سال ۱۳۹۰ رسماً به موضوع جمعیت اشاره داشتند. پس‌از آن تا به امروز به‌صورت مکرر در سخنان ایشان شاهد اشاره به مسائل جمعیتی، ازدواج جوانان و فرزندآوری بوده‌ایم.

سرانجام سال گذشته صدای پای بحران کاهش جمعیت و مشکلات آن به گوش همگان رسید و هرچند دیر، اما راهکارها و سیاست‌هایی

جهت افزایش رشد جمعیت در نظر گرفته شد.

عدم تناسب، بحران‌زا

عدم تناسب در میزان جمعیت و افزایش یا کاهش بیش‌ازحد آن می‌تواند به بحرانی برای کشورها تبدیل شود. در صورتی که جمعیت کشوری به زیر سطح جانشینی برسد، دچار بحران می‌شود و با از دست دادن نیروی جوان جامعه که نیروی مولد و عامل پیشرفت همه‌جانبه آن کشور است، با مشکلاتی از جمله کاهش پیشرفت، کاهش امنیت و نیروی کار، افزایش هزینه نگهداری از سالمندان و... مواجه خواهد شد. ایران در سال‌های اخیر وارد بحران جمعیتی شده است و در صورتی که طی ده سال آینده جمعیت خود را به سطح جانشینی نرساند، پنجره جمعیتی آن بسته‌شده و تا سال ۱۴۳۰ کشوری سالمند خواهد شد.

سیاست‌های ناظر بر مسائل جمعیتی

از مهم‌ترین سیاست‌های جمعیتی کشور پس از انقلاب، «سیاست‌های کلی جمعیت» است که مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۳ با توجه به اهمیت مقوله جمعیت و بحران‌های ناشی از کاهش آن، ابلاغ فرمودند.

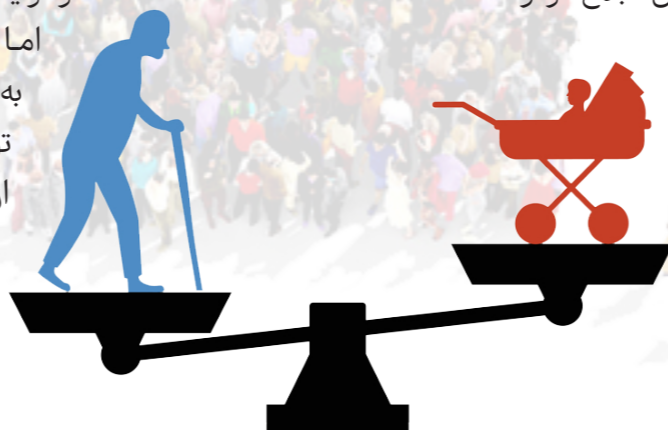
«قانون تسهیل ازدواج جوانان» مصوبه آذر ۱۳۸۴ از دیگر اسناد مؤثر بر سیاست‌های جمعیتی است. البته این قانون به دلیل اشکالات وارده، عملاً اجرایی نشده است و پس از گذشت بیش

از ۱۵ سال، طی ماه‌های اخیر تصمیماتی جهت اصلاح و اجرایی شدن آن صورت گرفته است. در «برنامه ششم توسعه» طی چند ماده مسائل جمعیتی و هدف‌گذاری برای افزایش میزان باروری کل بالاتر از سطح جانشینی ذکر شده بود که متأسفانه در بخش اجرایی مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

همچنین در سال ۱۳۹۲ «طرح جامع جمعیت» به تصویب رسید؛ اما این طرح نیز، به سرنوشت قانون تسهیل ازدواج دچار شده و تا آبان ۱۳۹۹ به اجرا درنیامد. بالاخره در آبان سال گذشته، این طرح در دستور کار مجلس قرار گرفت و پس از اصلاحاتی، مشمول ماده ۸۵ قانون اساسی شد تا به مدت ۷ سال به‌صورت آزمایشی اجرا شود. در حال حاضر نیز، اصلاح قانون تسهیل ازدواج و قراردادان موادی در برنامه هفتم توسعه با نظر به سیاست‌های افزایش جمعیت در دستور کار دولت و مجلس قرار گرفته است.

کلام آخر

گرچه از سال گذشته تدابیری جهت افزایش جمعیت اندیشیده شده است، اما همچنان در سیاست‌گذاری‌ها و بخش اجرایی خلأهایی وجود دارد. به‌عنوان نمونه بیمه درمان ناباروری و زنان خانه‌دار از جمله قوانین هم‌سو با افزایش جمعیت هستند که طی سال‌های اخیر به تصویب رسیدند، اما همچنان پاسخگوی تمام مشکلات نیستند. در قانون جوانی جمعیت نیز، به عوامل دخیل در افزایش جمعیت اشاره شده است اما همچنان خالی از اشکال نیست. به‌عنوان مثال به مباحث مهاجرتی توجهی نشده است، تسهیلات ازدواج جوانان به‌خوبی ذکر نشده است، همچنین مشوق‌های اقتصادی در نظر گرفته‌شده، انگیزه‌زا نبوده و برخی

امتیازها برای مردم سهل‌الوصول نیستند. از سویی به مسائل فرهنگی تا حدی اشاره شده است؛ اما این قانون به‌تنهایی کافی نیست و باید کارهای تکمیلی و گسترده‌تری در زمینه فرهنگ‌سازی صورت گیرد، چراکه در آن پیوسته‌های فرهنگی برای خانواده‌های مرفه و آینده‌نگری برای خانواده‌های طبقه فرودست به‌خوبی در نظر گرفته نشده است. در این امر، باید آماده‌سازی ذهنی در جامعه انجام شود، همان‌گونه که در دهه ۷۰ بحث فرزند کمتر، بیشتر بر پایه فرهنگ‌سازی بود و شرایط جامعه متناسب با تصمیم حاکمیت بود؛ اما در حال حاضر سال‌هاست که از نظر فرهنگی و رسانه‌ای، اقناع عمومی برای فرزندآوری و ازدواج جوانان به‌درستی صورت نگرفته یا کافی نبوده است.

در فرهنگ‌سازی این امر، لایه‌های میانی جامعه (هیئت، مساجد و بنگاه‌های فرهنگی)، آموزش و پرورش، صداوسیما، وزارت ورزش و جوانان، وزارت فرهنگ و سازمان تبلیغات اسلامی دارای نقش اساسی می‌باشند که انتظار می‌رود با جدیت بیشتر سیاست‌های افزایش جمعیت را در دستور کار قرار دهند.

در مواردی همچون تسهیل ازدواج نیز با مشکلاتی از قبیل نبود ضمانت اجرایی و متولی امر مواجه هستیم؛ همچنین در سیاست‌گذاری‌ها برای برخی نهادها همچون سازمان تبلیغات و وزارت فرهنگ پیگیری صحیحی از قبیل تعیین آیین‌نامه اجرایی انجام نگرفته است. در راستای موارد فوق و جبران خلأهای قانون جوانی جمعیت در اصلاح قانون تسهیل ازدواج و تدوین برنامه هفتم توسعه، باید سیاست‌های مؤثر افزایش جمعیت همچون مشوق‌های مناسب‌تر تسهیل ازدواج و فرزندآوری، مهاجرت و... به نحو مؤثر و قابل اجرا لحاظ شوند.

تیرهای نامرئی رسانه

انتشار، تأثیر، مسخ، کنترل یا حتی دگرگونی افکار و ارزش‌ها بدون رسانه؟!

فاطمه صادقی

عضو فعال دانشکده

در عصری که سالیانه میلیاردها دلار صرف ابزار رسانه‌ای و تبلیغاتی می‌شود تا به راحتی ادراک‌ها دست‌کاری و رفتار مخاطب همسو با نیت مبلغ به‌کاررفته شود، چگونه هنوز شخصیت‌های برجسته‌ای چون حضرت حمزه غریب و هنر اسلامی از القای ظریف و برانگیختن عواطف و حالات روحی و الگوسازی محروم است؟!

مخاطب در پی الگوگیری

تبلیغات و ساخت فیلم درباره هر شخصیت منفی، مثبت، غربی یا مذهبی موجب حک شدن کردار و نقش آن فرد در ذهن مخاطب شده و به‌خصوص در طیف سنی نوجوان، از آن شخصیت قهرمانی ساخته می‌شود که پس از تماشای آن تبلیغ یا فیلم مخاطب را به الگوبرداری وامیدارد. لذا نهادهایی مانند صداوسیما و سینما باید اهتمام بورزند تا شاهد تماشای فیلم‌های بیشتری از شخصیت‌های سرشناس دینی و نقش ستودنی تاریخی آن‌ها در قاب تلویزیون و پرده سینما و تئاتر باشیم. این‌گونه هم فهم تاریخی مردمانمان بالا می‌رود و هم در جهان حاضر، الگوهای مناسبی را به جامعه عرضه می‌کنیم. به‌جای آنکه بودجه

فرهنگی خود را صرف خرید فیلم از کشورهای کره و ژاپن و آسیای شرقی کنیم، از قهرمانان برجسته

اسلام و ایران، فیلم ساخته و حتی افراد زیادی را در داخل مشغول به کارکنیم. البته توجه به این نکته هم لازم است که در ساخت فیلم‌های تاریخی و مذهبی باید تلاش شود تا حد زیادی درگیر کلیشه و شعارزدگی نشویم؛ چراکه مخاطب نوجوان و جوان باید به‌گونه‌ای جذب فیلم شوند تا بتوانند از قهرمانان آن الگو بگیرند.

در جامعه‌ای که تیرهای نامرئی مخاطبان خود را نشانه رفته‌اند بدون آن‌که مخاطبان از تأثیر آن باخبر باشند؛ تفکر انقلابی و اسلامی چرا نباید در این عرصه‌ی کوشش تعمدی و حساب‌شده، نقش‌آفرینی کند؟

عمار، فرصت فعال‌سازی ظرفیت‌های مغفور هنری

یکی از نمونه‌های موفق به‌کارگیری هنر و رسانه برای توجه ویژه به ارزش‌های انقلاب، جشنواره مردمی فیلم عمار است.

در این عرصه جوان‌های مؤمن و دارای نگاه نو وارد کار شده و به تولید فیلم، مستند و... می‌پردازند. پیش‌کسوتان نیز با بیان تجربیات خود و تربیت نیروهای جدید و کارآمد به این حرکت شتاب بخشیده و در مقام داوری و نقد آثار برمی‌آیند. مقام معظم رهبری در سخنرانی خود خطاب به متصدیان جشنواره به خاستگاه غربی هنر سینما اشاره و بر ضرورت برنامه‌ریزی و تشکیل اتاق فکر برای حرکت جوانان و استعداد‌های جدید در عرصه هنر اسلامی و سینمای دینی تأکید کردند؛ اما عده‌ای انتقادهایی

وارد می‌کنند مبنی بر اینکه مجموعه هنری نباید سیاسی باشد؛ در حالیکه مجموعه‌های هنری غرب از جمله هالیوود کاملاً سیاسی هستند. ساخت فیلم‌های سیاسی بر ضد ایران و یا اعطای جایزه به فیلم‌های ضد ایرانی، نشانه‌های آمیخته بودن سیاست و هنر در آمریکا و غرب است.

از دغدغه‌های مهم و متمایز این جشنواره، مردمی کردن هنر به‌ویژه در بخش سینما از مرحله تولید تا نمایش و خارج کردن آن از فضای انحصاری عده‌ای خاص است؛ یعنی مبارزه با انحصارطلبی که فرصت رشد کارگردان‌ها و نویسندگان جدید را مختل می‌کند.

مسئله دیگر رابطه‌ی علوم انسانی با هنر و سینما و لزوم تحول در علوم انسانی است. این امر بدون اصلاح پایه‌های معرفتی علوم انسانی غربی امکان‌پذیر نیست و اصلاح این پایه‌ها در گرو ارتباط مؤثر با حوزه‌های علمیه و علمای دین است.

نکته حساسی که در باب جریان‌های سینمایی علاقه‌مند به دین و انقلاب باید موردتوجه قرار گیرد مسئله پرهیز از حاشیه است. معتقدین به دین و انقلاب در عرصه سینما، باید همت و تلاش خود را معطوف کارهای اساسی و اصلی کنند، نه درگیری‌ها و جوسازی‌های رسانه‌ای.

مسئله دیگر، نقش ویژه و منحصر به فردی است که سینما باید برای شناخت شخصیت‌های برجسته اسلامی داشته باشد. از مسئولان این حوزه که مطالبه می‌کنیم مسائلی همچون نداشتن بودجه و نبود اطلاعات و بنیان‌های عمیق علمی و اعتقادی را بهانه می‌کنند. پس چه‌طور برای ساخت مجموعه‌های طنز فاقد بار ارزشی و صرفاً پراز صحنه‌های شلوغ و جاذبه‌های بصری، بودجه و حمایت مالی هنگفت وجود دارد؟ در جواب نبود بنیان‌های علمی و اعتقادی، آیا همکاری با حوزه

و عالمان دینی این‌قدر سخت و غیرممکن است؟ **همایش بین‌المللی حضرت حمزه**

همایش بین‌المللی حضرت حمزه (ع) که در قم برگزار شد و مقام معظم رهبری به‌تازگی با دست‌اندرکاران آن دیدار و تشکر داشتند، نمونه دیگری از تلاش‌های موفق است. همایشی که با داشتن هیئت‌علمی قوی ناظر به ارائه مقالات و فرایندهای دانشی از سراسر جهان اسلام پذیرای آثار مربوط به زندگی حضرت حمزه (ع) در شش محور پیشنهادی بود. از خروجی‌های مثبت این همایش انتشار هشت جلد کتاب، سخنرانی دو مرجع تقلید و برگزاری همایش باشکوه و ساخت شش مستند بوده است.

امید است بین این برنامه‌ها با صداوسیما و سینما پیوند جدی برقرار شود تا هم کارگردانان و نویسندگانی که در این فضاها شناسایی می‌شوند فرصت بروز و ظهور در قاب‌های بزرگ و ملی داشته باشند و هم این حجم بالای مخاطب از الگوبرداری و شناخت شخصیت‌های بزرگ ایرانی-اسلامی محروم نماند. مقام معظم رهبری فرمودند: «اگر یک چنین شخصیت‌هایی درست بشوند، آن‌وقت

دیگر تشکیل تمدن اسلامی یک‌چیز قطعی خواهد بود.»

معتقدین به دین و انقلاب

در عرصه سینما، باید همت

و تلاش خود را معطوف

کارهای اساسی و اصلی

کنند، نه درگیری‌ها و

جوسازی‌های رسانه‌ای

برای شناخت و الگو گرفتن از شخصیت‌های برجسته جهان اسلام چه راهی بهتر و مهم‌تر از رسانه؟!

گذری بر دنیای انیمیشن

انیمیشن سازی مغفول مانده ولی پر ظرفیت است

زهرا شهیدی
عضو فعال دانشکده

انیمیشن یکی از زیرمجموعه‌های صنایع خلاق است و در سراسر دنیا طرفداران بسیاری دارد. این صنایع امروزه در قالب پویانمایی، سینما، موسیقی و... حضور دارند. هدف صنایع خلاق ایجاد دانش است. صنعت انیمیشن از نظر سودآوری و پتانسیل‌های فرهنگی، توانسته نقش مهمی در صنایع خلاق داشته باشد.

انیمیشن سازی در ایران

سازمان سینمایی ایران تا حدود ۱۳۱۰ خورشیدی امکانات تولید فیلم انیمیشن نداشته است. علاقه و کنجکاوی اسفندیار احمدیه به نقاشی، نخستین حرکت را در این حوزه به وجود آورد. احمدیه، اولین نقاشی کارتون را به صورت اسلاید ساخت و سپس آن را به شکل نقاشی متحرک درآورد.

حوزه سیاست‌گذاری انیمیشن ایران به ظرفیت سودآوری که دارد، توجه کافی نمی‌کند؛ اما بسیاری از کشورهای صنعتی همچون ژاپن و... در این مسیر موفق بوده و از راه انیمیشن کمک

زیادی به اقتصاد کشور خود کرده‌اند. به‌عنوان مثال کشور

ژاپن سبک خاصی از انیمیشن‌سازی را به نام "انیمه" تولید کرده است که طرفداران خاصی در سراسر جهان دارد. کشور ما نیز می‌تواند متناسب با فرهنگ و هویت ایرانی اسلامی خود، سبک خاصی از انیمیشن‌سازی را تولید و طرفداران زیادی را به خود جذب کند.

انیمیشن پویا

در حال حاضر بزرگ‌ترین سفارش‌دهنده انیمیشن در ایران، مرکز پویانمایی صبا است که سالانه هزاران دقیقه انیمیشن از تهیه‌کنندگان خریداری می‌کند. سینمای انیمیشن ایران تاکنون شاهد اکران چند فیلم بلند از جمله خورشید مصر، سرزمین خواب، افسانه گل نور و... بوده است.

به گفته یکی از اعضای شورای سیاست‌گذاری انیمیشن، ایران جزء بیست کشور مطرح دنیا در حوزه آموزش انیمیشن است و موفقیت‌های بسیار زیادی را در زمینه فیلم‌های کوتاه انیمیشن در جشنواره‌های بین‌المللی کسب نموده است. به‌طور مثال راه‌یابی پویانمایی آخرین داستان، به لیست رقابتی اسکار ۲۰۲۰ یکی از این موفقیت‌هاست.

امروزه در شبکه‌های داخلی ما، میزان نمایش انیمیشن‌های خارجی از انیمیشن‌های ایرانی بیشتر است و باید با افزایش میزان تولید انیمیشن‌های داخلی در اصلاح این امر تلاش کرد.

به وقت تأثیرات انیمیشن بر کودکان و فرهنگ

انیمیشن یکی از رسانه‌های بسیار مؤثر بر کودکان است که تأثیرات بسزایی در شکل‌دهی هویت ایرانی اسلامی و آیین‌های کشورمان در ذهن کودک دارد. آیین‌های نمایشی یکی از ارکان اصلی فرهنگ هر جامعه است. کودکان و نوجوانان همواره با تقلید از آن‌ها هستند؛ بنابراین به نظر می‌رسد موضوع الگوپذیری کودکان از قهرمانان انیمیشن‌ها از اهمیت بالایی برخوردار بوده و می‌بایست از ابعاد گوناگون مورد بررسی قرار گیرد.

یکی از مزایای پویانمایی‌ها برای کودکان، افزایش مهارت‌های شناختی مانند مهارت دیداری

است؛ اما باین‌حال دارای معایبی هم هستند که می‌توان به تأثیرات منفی‌ای که در ذهن باقی می‌گذارد اشاره کرد. برای مثال صحنه‌هایی که دارای خشونت است، باعث آموزش رفتارهای غلط به کودکان می‌شود یا پوشش نامناسب شخصیت‌های انیمیشن می‌تواند باعث الگوپذیری غلط و مغایر با فرهنگ کشور شود.

کودکان در سنین پایین‌تر قادر به تمایز دادن بین دنیای واقعی و غیرواقعی نیستند و شخصیت آن‌ها بسیار تحت تأثیر قرار می‌گیرد. شخصیت‌های ساده و دوست‌داشتنی دنیای کارتون برای مخاطبان کودک و نوجوان، به‌آسانی به‌عنوان الگو پذیرفته می‌شود و کودکان سعی می‌کنند از رفتارها و برخوردهای آنان تقلید کنند. علاوه بر آن، کودکان دوست دارند نشانه‌هایی مانند پوستر، عکس، برجسب و... از شخصیت‌های کارتونی را در محیط زندگی خود داشته باشند.

انیمیشن و جامعه

انیمیشن‌ها می‌توانند باعث فرهنگ‌سازی شوند

و روی نگرش‌ها و ارزش‌های جامعه تأثیرگذارند. تأثیر انیمیشن به‌قدری عمیق است که بعضاً جامعه را به جامعه‌ای مصرف‌گرا تبدیل می‌کند که گویی فرهنگ خود را از جای دیگری گرفته است. هرچه کودکان بیشتر شاهد انیمیشن‌های خارجی باشند، تفکرات آن‌ها نسبت به سایر کشورها بیشتر شده و در نتیجه فاقد تفکری درباره ایران هستند و این در آینده کودک نقش قابل‌توجهی دارد. در همین راستا بهتر است که انیمیشن را در کشور خودمان و متناسب با فرهنگ و ذائقه مخاطبان خود، بومی‌سازی کنیم و به خلق قهرمانان بومی بپردازیم.

با توجه به گفته‌های مقام معظم رهبری، امروزه بحث تهاجم فرهنگی، جنگ نرم و نفوذ ارزش‌های بیگانه از طریق سینما و قالب‌های وابسته به آن، مانند بازی‌های رایانه‌ای و انیمیشن، همواره به‌عنوان یکی از تهدیدات فرهنگی شناخته می‌شود. دستگاه‌های متولی مسائل استراتژیک نظام، به‌ویژه دستگاه‌های امنیتی یا نهادهایی مانند دفتر ریاست جمهوری و... بهتر است پیش از اینکه دیر شود، انیمیشن را در زمره طرح‌های استراتژیک به شمار آورده و دولت را در زمینه سرمایه‌گذاری بیش‌ازپیش برای تحول مثبت، ترغیب کنند. این دستگاه‌های مسئول بهتر است که برای رهیافت طرح‌های عبور از تحریم، به‌عنوان مثال قطعات هواپیمایی، تلاش خود را در این زمینه به‌کارگیرند. حتی برای برون‌رفت سینما از بحران مخاطب، انیمیشن را به‌عنوان یک راهکار تلقی کنند.

برخی از حواشی، مربوط به معناگرا نبودن آثار این جشنواره و افول کیفیت آنان است. مقام معظم رهبری نیز در برهه‌ای از زمان به معناگرا بودن آثار سینمایی تأکید کرده بودند؛ اما امروزه هیچ‌یک از متولیان این امر در این مسیر حرکت نمی‌کنند.

برای عبور از این معضل سزاوار است جوانان مؤمن انقلابی به‌جای آنکه به تحلیل صرف از فیلم‌های بی‌محتوای جشنواره بپردازند، به پا خواسته و با تقویت مهارت و تولید آثار باکیفیت دینی و انقلابی پنجره جدیدی را به‌سوی سایر تولیدکنندگان باز کنند.

همچنین لازم است به این نکته اشاره شود که نام این جشنواره فجر انقلاب اسلامی بوده؛ اما لفظ انقلاب اسلامی در روند این مسیر به محاق برده شده است. وقتی انقلاب اسلامی حذف شود، می‌توان هر فیلمی با هر تفکر فرهنگی را در آن شرکت داد، اما اگر لفظ جشنواره را به اصالت خود برگردانی، هر فیلمی نمی‌تواند وارد جشنواره شود. در این صورت هر بازیگری با پوشش نامناسب نمی‌تواند وارد جشنواره شود. با این عنوان، خیلی از بازیگرانی که با انقلاب رشد کرده‌اند ولی اکنون به انقلاب پشت کرده‌اند، خودبه‌خود علاقه‌ای به شرکت در آن نخواهند داشت؛ بنابراین یکی دیگر از راه‌های سازنده کردن انتقادات این است که وزیر محترم ارشاد، عنوان جشنواره را برگرداند. امید است با پیگیری و اهتمام متصدیان این امر، جشنواره فجر انقلاب اسلامی، به ماهیت انقلابی خود بازگردد.

امسال یاد و نام سردار بزرگ بر تارک این جشنواره درخشید، جشنواره ما در پی این بود که امید و آگاهی را به مردم ایران عرضه کند، امروز باید در آغاز گام دوم انقلاب اسلامی در جهت تبیین فرهنگ و هنر ایرانی پیشتاز باشیم. با سینما می‌توانیم یک روایت اصیل از ایران به جهانیان نشان بدهیم.»

جشنواره فجر در طی این چهل سال، پیشرفت‌های بسیاری داشته است؛ اما هنوز هم با مشکلات و حواشی همراه است. با توجه به اهمیت این جشنواره در جهاد تبیین، سزاوار است در جهت رفع مشکلات آن گام برداریم.

فجر انقلاب اسلامی

سوی انقلابی جشنواره فجر در گذر زمان به امحا رفته است

امیررضا سلطانیان

عضو فعال دانشکده

مسئولیت را به عهده می‌گیرند و به همین دلیل با کمک کسب کردن تجربه و تداوم در یک ساختار، می‌توانند هویت خاصی را برای یک جشنواره تعریف کنند؛ اما متأسفانه در رویداد فیلم فجر تغییر مداوم دبیر جشنواره باعث می‌شود فرد مدت زیادی درگیر درک ساختار جشنواره گردد و به همین دلیل مدت فراوانی را مجبور به استفاده از روش آزمون و خطا می‌شود.

همچنین در جشنواره‌های غربی هر ساله مجسمه اسکار به یک نفر تعلق می‌گیرد و رقابت فشرده‌تر است؛ در حالی که انواع و اقسام جایزه‌ها در جشنواره فجر به چند نامزد اهدا می‌شود که روی هم رفته نمی‌تواند تصمیم درستی باشد. در جشنواره فیلم فجر سال ۹۲ شاهد اهدای سیمرغ‌های مشترک بین نامزدها نیز بودیم و به این سیمرغ مشترک باید یک جایزه عجیب به نام "دیپلم افتخار" را هم اضافه کرد که در مجموع باعث می‌شود تقریباً هر هنرمندی با یک جایزه به خانه برود. روحیه رقابت در جشنواره فجر وجود ندارد.

مسیر صعود

محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم اختتامیه جشنواره فجر گفت: «تلاش می‌کنیم در این دولت سینمایی متناسب با تراز انقلاب داشته باشیم، سینمای امروز سقف توقعات ما نیست و باید تلاش کنیم تا بهتر شویم،

در انقلاب اسلامی از ۱۲ بهمن تا ۲۲ بهمن دهه فجر نام‌گذاری شده است و برای ثبت فرهنگی این ایام، یک جشنواره تحت عنوان جشنواره فجر انقلاب اسلامی طراحی شد. فجر، جشنواره‌ای سینمایی است که از سال ۱۳۶۱ در میانه‌ی بهمن هر سال، توسط بنیاد سینمایی فارابی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برپا می‌شود. قدمت این جشنواره به چهار دهه می‌رسد و تا به امروز چهل دوره از این مراسم برگزار شده است. جشنواره فجر تا سال ۱۳۷۴ فقط به تولیدات سالانه سینمای ایران می‌پرداخت اما از سال ۷۴ به‌صورت بین‌المللی برگزار می‌شود.

فرا سنجی فجر با غرب

جشنواره‌های غربی وابسته به دولت هستند و هزینه بالایی دارند. بیش‌تر هزینه‌ها برای لباس بازیگران، مخصوصاً زنان صرف می‌شود و جشنواره را به سالن مد تبدیل کرده است. در این جشنواره‌ها لباس زنان بیشتر عریان است و این به‌گونه‌ای ترویج بی‌بندوباری است؛ اما جشنواره‌ی فجر بیش‌تر در چارچوب مراسم برگزار می‌شود؛ هرچند برخی با تبعیت از غرب جشنواره را با سالن مد اشتباه می‌گیرند. از نکات دیگر این است که جشنواره فجر استراتژی مشخصی ندارد و از برنامه‌ی مشخصی پیروی نمی‌کنند؛ در حالیکه جشنواره‌های خارجی چندین سال برای برگزاری جشنواره برنامه‌ریزی می‌کنند. در بسیاری از فستیوال‌های مهم جهان، از جمله برلین، ونیز و کن، دبیران جشنواره، به‌صورت بلندمدت این

کارگردان تولید

اگر می خواهیم از تولید ملی
کشور حمایت بکنیم، باید از
کارگران حمایت بکنیم. حمایت
از کارگردان واقع حمایت از ثروت
ملی است، یعنی یک کشور اگر
کارگرش فعال و بانشاط باشد،
خوب کار کند، این کشور به
ثروت ملی میرسد.

رهبرانقلاب اسلامی
۱۴۰۰/۰۲/۱۲

